PÍSOMNÝ DOKUMENT O POSÚDENÍ RIZIKA

Názov projektu: 01.2 Banky, Obchodné centrá, Administratívne centrá

Organizačná jednotka: **Skupina Veolia Energetické služby**

Cesta v strome projektov: **Organizačné jednotky / Skupina Veolia Energetické služby / 01 Facility Management / 01.2 Banky, Obchodné centrá, Administratívne centrá**

Dátum vytvorenia projektu: **01.12.2020**

Dátum poslednej zmeny projektu: **16.11.2026**

Posudzovali: **Ing. Zuzana Hesková (BT)**

ZDROJ	NEBEZPEČENSTVO	OHROZENIE	MIERA RIZIKA			BEZPEČNOSTNÉ OPATRENIA
			P	D	R	POPIS OPATRENIA
		Čistenie toaliet				
Čistenie toaliet	neprieznivé účinky biologického faktora	* možné sú lokálne ale i celkové alergické účinky biologických faktorov (baktérie, vírusy, parazity, huby); - kontakt s biologickým materiálom (pri čitení odpadu, apod),	2	2	7	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať hygienu
		Deratizácia				
Deratizácia	expozícia biologickým faktorom	* prenos infekčných alebo vírusových ochorení na človeka pri kontakte	1	3	6	po kontakte so zvieraťom vyčistiť (vydezinfikovať) všetky pracovné nástroje a dôkladne si umyť ruky určenými čistiacimi prostriedkami
Deratizácia	nepriaznivé účinky nebezpečných látok	* nepriaznivý vplyv jedov a zdraviu škodlivých látok používaných pri práci (nepriaznivý vplyv na organizmus, poškodenie zdravia);	1	3	6	pri práci nejesť, nepiť, nefajčiť (po prerušení práce a pred jedlom dôkladne umyť ruky vodou a mydlom, znečistený odev vymeniť) používať predpísané osobné ochranné pracovné prostriedky oboznámiť zamestnancov s účinkami používaných látok a postupmi v prípade ich styku s týmito látkami
		Elektrické zariadenia mn, nn				
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu - všeobecne	* úraz spôsobený účinkom pretekajúceho prúdu telom postihnutého ako následok priameho kontaktu s vodivými časťami zariadenia, ktoré majú voči miestu dotyku odlišný elektrický potenciál, ide o všeobecný prípad pri činnosti na danom zariadení;	2	3	11	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať bezpečné vzdialenosti a zásady zabezpečiť práce na danom el. zariadení zamestnancami s príslušným stupňom odbornej spôsobilosti vykonať oboznámenia a poučenia v rámci vstupnej inštruktáže a opakovaného školenia

						vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky
						vyhotoviť el. zariadenia v súlade s príslušnými predpismi
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri činnostiach na spotrebičoch s pohyblivým príovodom, predlž. šnúrach	* úrazy spôsobené vplyvom používania poškodeného, nesprávne používaného zariadenia, alebo jeho prívodových šnúr;	1	3	6	vyhotoviť predlž. šnúry a pohyblivé prívody, ako i spôsoby ich používania v zmysle platných predpisov
						na zariadení vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky
						zariadenie sa musí pravidelne odborne prehliadnuť a preskúšať, poruchy sa musia odstraňovať
						opravovať takéto zariadenia a pohyblivé prívody môžu iba odborne spôsobilé osoby
						poškodené zariadenie nepoužívať a odstaviť alebo odoslať k odbornej oprave
						preukázateľne oboznámiť používateľov s návodom
						zariadenie používať výlučne v prostredí a spôsobom, pre ktoré bolo zhotovené
						zariadenie musí svojim vyhotovením vyhovovať príslušným normám a predpisom
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri dotyku s neživými časťami zariadenia nn	* úraz el. prúdom, ktorý vznikol následkom poruchy, kedy sa nebezpečné dotykové napätie prenieslo na vodivé kryty, vodivé nosné časti zariadenia, ktoré sú prístupné dotyku (postihnutý zamestnanec prítomnosť nebezpečného napätia nepredpokladal, alebo predpokladať nemohol);	2	3	11	overovať účinnosť uvedených ochrán odbornými prehliadkami a skúškami v požadovaných termínoch
						ďalšie možné spôsoby ochrany: neuzemneným miestnym prepojením, nevodivým okolím, elektrickým oddelením
						pre prevažne plastové zariadenia uplatniť ochranu dvojitou izoláciou
						pre el. zariadenia uplatniť ochranu samočinným odpojením napájania
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri dotyku so živými časťami nn	* úraz el. prúdom ako následok priameho kontaktu tela postihnutého so živými časťami, ktoré majú pri poruche nebezpečné napätie;	2	3	11	vykonávať pravidelné odborné prehliadky a skúšky predmetných zariadení, odstraňovať zistené poruchy
						zabezpečiť organizačné opatrenia (oboznámenia, školenia a pod.), ktoré majú zabezpečiť potrebný stupeň vedomostí, ktorý má zabezpečiť vhodné a bezpečné správanie zamestnancov v prípadoch, kedy im činnosť na alebo v blízkosti nekrytých živých častí pod napätím umožňujú príslušné bezpečnostné predpisy
						zabezpečiť technické opatrenia, smerujúce k zabráneniu priameho kontaktu tela postihnutého so živými časťami el. zariadenia, ktoré majú nebezpečné dotykové napätie
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri obsluhe elektrických inštalácií nn	* úrazy el. prúdom pri obsluhe el. inštalácie v prípade jej poškodenia, tiež úrazy, ktoré môžu vzniknúť pri výmene poistiek nn, žiaroviek, žiarivkových trubíc, zdrojov svetla a tepla;	2	3	11	preukázateľne oboznamovať zamestnancov so spôsobmi bezpečnej obsluhy el. zariadení
						zamestnanci v rámci oznamovacej povinnosti upozorňujú vedúcich zamestnancov, prípadne príslušných odborných

						zodpovedných zamestnancov na zistené nedostatky, tieto neodkladne odstraňovať
						laikov zacvičiť v poskytovaní prvej pomoci pri úraze el. prúdom
						zamestnancov, ktorí sú poverení výmenou žiaroviek, závitových poistiek, a pod. je potrebné preukázateľne zaškoliť a na konkrétne činnosti zacvičiť vrátane spôsobu spoľahlivého odpojenia zariadenia
						pravidelne vykonávať odborné prehliadky a skúšky inštalácie, odstraňovať zistené nedostatky
						inštaláciu zhotoviť tak, aby pri obvyklom používaní, obsluhe, nebola nebezpečná ani laickej verejnosti
						oboznámiť všetkých zamestnancov so spôsobom bezpečnej obsluhy inštalácie
						udržiavať inštalácie v budovách v bezpečnom stave, odstraňovať nedostatky z odborných prehliadok EZ
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri prácach na rozvodných zariadeniach nn	* úrazy el. prúdom pri prácach na odkrytovaných a nevypnutých rozvodných zariadeniach pri neúmyselnom dotyku so živými časťami;	2	3	11	využívať doplnkové ochrany izolovaním (dielektrický koberec, izolačné rukavice, galoše a pod.), pričom sa môže zamestnanec dotknúť nekrytých živých častí, ak nedôjde k inému spojeniu a stojí napr. na diel. koberci, prípadne môže pracovať s použitím dielektrického náradia a podľa okolností aj dielektrických rukavíc až na možný dotyk so živými časťami
						v prípade práce pod napätím dodržiavať príslušné ustanovenia platných predpisov
						v prípade práce pod napätím, alebo v blízkosti častí pod napätím dodržiavať bezpečné vzdialenosti, používať izolačné náradie a pomôcky
						pred odobratím krytu zariadenie odpojiť od siete
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdu pri práci na el. spotrebičoch nn	* úrazy el. prúdom pri montáži a demontáži spotrebičov, pri ich skúšaní a opravách, najmä pri nedodržaní zásad uvedených v platných predpisoch;	1	3	6	do prevádzky uviesť iba spotrebiče, ktoré vyhovujú požiadavkám príslušných predpisov a boli riadne preskúšané
						pripevnené spotrebiče a príslušenstvo v prevádzke odborne prehliadnuť a preskúšať v termínoch podľa platných predpisov a poruchy odstrániť
						dodržiavať najmä zásady, že predmetné zariadenia sa musia pred montážou a demontážou spoľahlivo odpojiť od zdroja napájania
						všeobecné postupy a opatrenia pri týchto činnostiach (prácach) určujú príslušné platné predpisy

						práce na el. zariadeniach (spotrebičoch) môžu vykonávať výlučne zamestnanci, ktorí majú príslušný stupeň odbornej kvalifikácie
Elektrické zariadenia mn, nn	nežiaduce účinky elektrického prúdupri práci na elektrických inštaláciách nn	* úrazy el. prúdom pri práci na inštaláciách ako následok neúmyselného dotyku so živými časťami nn pod napätím, tiež úrazy pri zámenách vodičov siete, alebo poruche, kedy sa na neživých častiach môže vyskytnúť nebezpečné napätie; * možné úrazy pri nedodržaní farebného značenia vodičov, alebo pri starom značení; * úrazy pri hrubom zanedbaní a podcenení rizika najmä u starších inštalácií;	2	3	11	nepracovať v tesných a nevyhovujúcich podmienkach, resp. vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						ochranný vodič po spoľahlivom zistení oboch koncov dodatočne označiť
						pracovať zásadne za vypnutého a zaisteného stavu
						pri prácach na starších inštaláciách postupovať obozretne, vedenia a jeho časti vždy preskúšavať spoľahlivým meracím zariadením
						dodržiavať farebné označenie vodičov, používať súčasti a príslušenstvo podľa projektovej dokumentácie v typovom vyhotovení a podľa potreby s príslušnými atestmi
						pri uvádzaní zariadenia, alebo jeho častí postupovať podľa príslušných platných predpisov, zamestnanci sa nesmú dotýkať vodivých častí a musia sa správať tak, ako by neznáme obvody boli pod napätím
						práce na nových inštaláciách vykonávať za vypnutého stavu odborne spôsobilými zamestnancami
		Farby, rozpúšťadlá, riedidlá				
Farby, rozpúšťadlá, riedidlá	negatívne účinky rozpúšťadiel a náterových látok na človeka	* podráždenie pokožky, výskyt alergických reakcií pri kontakte látky s pokožkou; * podráždenie očí, poškodenie zraku pri zasiahnutí náterovou látkou; * bolesti hlavy, nevoľnosť, otrava pri inhalácií výparov rozpúšťadiel, prípadne syntetických náterových látok;	1	3	6	
						pri práci s rozpúšťadlami a náterovými látkami dodržiavať základné zásady bezpečnej práce, napr.: - vyhýbať sa priamemu kontaktu pokožky s látkou, - po práci si dôkladne umyť zasiahnuté časti tela, - vylúčiť vstup nepovolaných osôb do priestoru vykonávania prác, - v interiéri zabezpečiť dostatočné vetranie, - pri práci nejesť ani nepiť
Farby, rozpúšťadlá, riedidlá	nesprávny spôsob skladovania náterových látok a rozpúšťadiel	* únik náterovej látky, rozpúšťadla pri nesprávnom uskladnení, vznik požiaru; * iniciácia výparov rozpúšťadiel, vznik požiaru alebo výbuchu; * neúmyselné požitie farby uskladnenej v potravinovej fľaši, otrava osoby;	3	2	10	látky v neoriginálnom obale označiť, aby bola umožnená jednoduchá identifikácia obsahu nádoby
						náterové látky neprelievať do potravinových fliaš a nádob, aby nedošlo k náhodnej zámene a požitiu látky
						skladované látky nevystavovať vysokým teplotám
						v priestore skladovania náterových látok a rozpúšťadiel zabezpečiť dostatočné vetranie
						neskladovať pri sebe látky, ktoré by mohli vzájomne reagovať
						náterové látky a rozpúšťadlá skladovať v dobre uzavretých a nepoškodených nádobách v súlade s

						podmienkami stanovenými výrobcom, resp. dovozcom látok
Farby, rozpúšťadlá, riedidlá	nevhodné umiestnenie náterových látok na pracovisku	* zakopnutie o nádobu s farbou na podlahe a následný pád osoby; * pád nádoby s náterovou látkou umiestnenej na vyvýšenom mieste (skriňa, rebrík, polica, regál a pod.) na osobu;	3	2	10	nádobu s farbou nikdy neumiestňovať na vrch dvojdielneho rebríka, pokiaľ nie je špeciálne vybavený na takýto účel
						pri umiestňovaní nádob s farbami na rebrík najprv skontrolovať pevnosť závesných častí a zabezpečiť, aby nedošlo k zošmyknutiu zavesenej nádoby z háčika
						pri umiestňovaní nádob s náterovými látkami na vyvýšené miesta zabezpečiť, aby nedošlo k ich náhodnému prevrhnutiu, neumiestňovať ich do blízkosti voľných okrajov políc, regálov a pod.
						nádoby s náterovými látkami umiestňovať iba na určené miesto tak, aby netvorili prekážku v pohybe osôb
		Hydroxid sodný (úprava vody)				
Hydroxid sodný (úprava vody)	leptavý účinok	* hydroxid sodný patrí medzi alkálie s výrazným leptavým účinkom; * akútne poškodenie organizmu: - pri expozícii prachu silne dráždi sliznice horných ciest dýchacích so sprievodnými prejavmi pálenia v nose, nádcha, pálenie v krku, chrapot, kašeľ, pocit dusenia, pálenia spojiviek, slzenie, - pri zasiahnutí očí - postriekanie očí koncentrovanými roztokmi má za následok hlboké a veľmi závažné postihnutie očí, nekrózu rohovky, edém a neskoršie zákal, hlboké poškodenie môže viesť až k oslepnutiu, - pri zasiahnutí kože silno leptá tkanivo za vzniku nekrózy - rozpúšťanie bielkoviny za vzniku alkalických albuminátov, preniká hlboko do tkanív, hydroxid sodný v substancii alebo koncentrovanom roztoku spôsobuje ťažké, spočiatku nebolestivé, neskoršie značne bolestivé a hlboké poleptanie, ktoré sa potom obtiažne a dlho hojí, - pri požití poleptanie pier, úst, hltanu s prekrveným a opuchnutým okolím, typická nekróza pažeráka, žalúdok s ohľadom na pôsobenie kyseliny chlorovodíkovej v žalúdku býva postihnutý menej alebo vôbec, u vysokých dávok následný vývoj šoku (celkové ochabnutie síl, dušnosť, cyanóza - modravé zafarbenie kože dobre viditeľné na perách, ušných boltcoch a končekoch prstov, orosenie studeným potom), ktorý môže viesť ku smrti, ak prežije postihnutý štádium šoku, hrozí prederavenie tráviaceho traktu a hlavne zjazvené zúženie pažeráka; * chronické poškodenie organizmu v slabších roztokoch poškodzuje rohové vrstvy kože, jej napúčanie, odmasťovanie, poškodzuje taktiež nechty a vlasy,	1	3	6	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi
						dodržiavať zvýšenú osobnú hygienu, používať ochranné reparačné masti
						vylúčiť priamy styk s očami, pokožkou, sliznicami, vylúčiť nadýchanie
						v prípade akútneho ohrozenia osoby nadýchaním, pokvapkaním alebo požitím chemickej škodliviny okamžite poskytnúť predlekársku prvú pomoc nasledovne: - nadýchanie: vyniesť zo zamoreného prostredia, absolútny kľud, poloha v polosede (uľahčí dýchanie), nenechať prechladnúť, vhodné vdychovať kyslík, - zasiahnutie očí: čo najrýchlejšie vyplachovať oko dostatočným množstvom vlažnej vody, najmenej 10 až 15 minút, prúd vody smerovať od vnútorného kútika k vonkajšiemu, viečka je nutné roztvoriť aj násilím, v prípade kontaktných šošoviek je nutné ich čo najskôr odstrániť, po ukončení tohoto postupu vždy dopraviť k očnému lekárovi; - zasiahnutie kože: čo najskôr začať oplachovať postihnuté miesto dostatkom vlažnej vody, odstrániť šatstvo najlepšie pod prúdom vody a tak, aby neprišlo ku kontaminácii nezasiahnutej kože, dôkladne umyť medziprstie, kožné záhyby, postihnuté miesta sterilne kryť, pozor na podchladenie, dopraviť na odborné lekárske ošetrenie, - pri požití: okamžite vypláchnuť ústnu dutinu vodou,

		expozícia vedie ku zápalu spojiviek a dýchacích ciest až k naleptaniu nosnej dutiny a k tvorbe vredov s perforáciou nosnej prepážky;				nevyvolávať zvracanie, nedávať nič piť ani jesť, pokiaľ postihnutému prinesie úľavu napitie vody alebo mlieka, podať max. 1 až 2 dl, ihneď dopraviť do nemocnice;
Hydroxid sodný (úprava vody)	nežiaduce účinky pri zasiahnutí pokožky, očí	* pri rozpustení vo vode dochádza ku prehriatiu, prudká reakcia pri styku s kyselinami; * zasiahnutie očí;	1	3	6	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						dodržiavať zásady osobnej hygieny (nejesť, nepiť nefajčiť)
						stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi
Chemické látky (nafta, benzín, oleje a iné)						
Chemické látky (nafta, benzín, oleje a iné)	horľavé, výbušné vlastnosti látky	* pri horení za nedostatku vzduchu možný vznik oxidu uhoľnatého a sadzí; * výpary chemickej látky tvoria so vzduchom výbušnú zmes;	2	3	11	pri úniku, rozliatí : - likvidácia rozliatej látky, - zabezpečiť dôkladné vetranie, - odstrániť všetky zdroje možného vzniku požiaru, - podľa situácie odčerpať alebo vsiaknuť do vhodného porézneho materiálu a likvidovať v súlade s platnou legislatívou pre odpady
						sklady a skladovacie priestory musia vyhovovať požiadavkám na skladovanie danej chemickej látky
						oboznámiť zamestnancov ako zaobchádzať s hasiacimi prístrojmi a prostriedkami
						zaistiť preventívne opatrenia proti vzniku výbojov statickej elektriny
						elektrické zariadenia musia byť prevedené podľa príslušných predpisov a noriem
						objekty musia byť konštruované a vybavené podľa príslušných predpisov a noriem
						pri zvýšenej koncentrácii pár v ovzduší vylúčiť možné zdroje iniciácie vznietenia (výbuchu)
						skladovať na dobre vetranom mieste z dosahu zdrojov vznietenia
						prísne dodržiavať zákaz fajčenia, práce s otvoreným ohňom v objektoch
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s danou chemickou látkou
Chemické látky (nafta, benzín, oleje a iné)	nežiaduce účinky pri požití látky	* náhodné požitie látky (neoznačenie obsahu v skladovanom obale, zámena látky a pod.); * po požití nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia (poškodenie pľúc a i.);	2	3	11	pri náhodnom požití danej látky : - nechať postihnutého vypiť veľké množstvo vody, - nevyvolávať zvracanie, - ihneď privolať odbornú lekársku pomoc
						nenalievať chemickú látku do fliaš od nápojov (pozor na uchovávanie v PET fľašiach a pod.)

						skladovacie nádoby, obaly označiť a vybaviť príslušným výstražným symbolom nebezpečnosti
						dodržiavať základné bezpečnostné a hygienické opatrenia : pri práci nejesť, nepiť, nefajčiť, pred jedlom a pitím a po ukončení práce je treba pokožku umyť teplou vodou a mydlom a ošetriť vhodným reparačným krémom
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s chemickou látkou
						vyškoliť zamestnancov pre prácu s chemickými látkami
Chemické látky (nafta, benzín, oleje a iné)	nežiaduce účinky pri vdýchnutí, inhalácii látky	* nadýchanie sa, vdýchnutie pár danej chemickej látky (napr.: pri manipulácii s látkou, skladovaní a pod.); * dlhodobá expozícia vdychovaním spôsobuje nebezpečenstvo vážneho poškodenia zdravia;	1	3	6	OOPP: maska s filtrom proti organickým parám a plynom
						pri nadýchaní, postihnutého: - preniesť na čerstvý vzduch, telesný kľud, nenechať chodiť, - v prípade, že postihnutý nedýcha, zaviesť umelé dýchanie z pľúc do pľúc, - privolať lekára
						pri skladovaní dodržiavať ustanovenia príslušných predpisov a noriem
						skladovať na dobre vetranom mieste
						na pracoviskách zabezpečiť prívod čerstvého vzduchu, stále dôkladné vetranie
						zabrániť vytváraniu výparov
						látku neinhalovať
						za každých okolností sa chrániť proti možnosti nadýchania
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s danou chemickou látkou
						vyškoliť zamestnancov pre prácu s chemickými látkami
Chemické látky (nafta, benzín, oleje a iné)	nežiaduce účinky pri zasiahnutí pokožky, očí	* zasiahnutie pokožky osoby, zasiahnutie očí (napr.: pri náhodnom vyliatí chemickej látky, pri manipulácii s látkou, pri náhodnom vystrieknutí látky);	1	3	6	OOPP: ochranný odev, ochranné okuliare proti fyzikálnym vplyvom a kvapalinám, ochranné rukavice
						pri zasiahnutí očí, oči dôkladne premyť veľkým množstvom vody a zaistiť lekárske ošetrenie
						pri styku s pokožkou, pokožku dobre umyť mydlom a vodou, opláchnuť
						nádoby, obaly, nádrže označiť a vybaviť príslušným výstražným symbolom nebezpečnosti
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s danou látkou
						vyškoliť zamestnancov pre prácu s chemickými látkami
						zabrániť priamemu kontaktu chemickej látky s pokožkou zamestnancov, zabrániť zasiahnutiu očí

		Krovinorezy				
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	horľavé vlastnosti látok	* popálenie pri vznietení benzínu;	1	2	4	zabrániť úniku paliva plnenie paliva nevykonávať v blízkosti otvoreného ohňa, nefajčiť rýchlo uvoľniť upevnený krovinorez v prípade vzplanutia benzínu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	kontakt pohybujúceho sa nástroja s predmetmi	* spätný vrh pílového kotúča; * vymrštenie pílového kotúča doprava, nežiadúci náraz kotúča na okolité predmety, kameň a pod. a poškodenie nástroja;	2	2	7	oboznámiť obsluhu s návodom na používanie vykonať správne nabrúsenie a rozvedenie zubov pil. kotúča na rezanie silnejších kmeňov používať pil. kotúče s viacerými zubami nepracovať s čelnou časťou pílového kotúča
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nepriaznivé účinky fyzickej záťaže	* bolesti paží, ramien, popr. chrbta, zvýšená únava;	3	2	10	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu pri práci držať krovinorez v obidvoch rukách a stáť pevne s miernym rozkročením zaujať správny postoj obsluhy pri práci s krovinorezom (napr. pri vyžínaní trávy trávnym kotúčom sa kroviny vyrezávajú kývavým pohybom do strán, pričom pohyb sprava doľava je vyrezávací a pohybom zľava doprava sa vraciame k novému záberu) správne nastaviť nosné popruhy podľa postavy a telesných rozmerov obsluhy krovinorezu zaisťujúce rovnomerné zaťaženie na obidve ramená; smer ťahu má prechádzať uprostred medzi ramennými popruhmi, zabezpečiť rovnomerné rozloženie hmotnosti stroja; s krovinorezom pracovať iba v zavesenej polohe na závesnom zariadení
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nepriaznivý vplyv hluku	* pôsobenie hlučnosti;	2	1	2	udržiavať pracovné zariadenia vo vyhovujúcom technickom stave, vykonávať pravidelnú údržbu (v súlade s návodom na obsluhu a údržbu zariadenia) vykonávať pravidelné kontroly zdravotného stavu obsluhy zariadenia OOPP: slúchadlové chrániče sluchu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nepriaznivý vplyv vibrácií	* poškodenie kĺbov, šliach, ochorenia nervov v dôsledku dlhodobého pôsobenia vibrácií na obsluhu zariadenia (spôsobené činnosťou motora krovinorezu a narážaním nástroja na dreviny);	2	2	7	oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu zaistiť zdravotnú spôsobilosť overenú lekárskou prehliadkou používať špeciálne antivibračné rukavice

						dodržiavať max. úhrnnú dobu práce s krovinorezom za zmenu a pravidelné prerušovanie práce s krovinorezom bezpečnostnými prestávkami
						používať ostré nástroje (pílové kotúče, trojuholníkové nože a pod.) a vhodné typy ozubení podľa pokynov výrobcu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nerovný, sklonitý terén	* pád obsluhy krovinorezu pri chôdzi a pohybe na nerovnom a sklonitom ošetrovanom teréne;	1	2	4	OOPP: ochranná obuv nízka
						nepracovať s krovinorezom za dažďa, na klzkom teréne a pri nedostatočnom osvetlení
						vykonať prehliadku ošetrovanej plochy, pokiaľ možno odstrániť nebezpečné prekážky, prípadne ich označiť
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	odletujúce, vymrštené predmety	* zasiahnutie obsluhy alebo inej osoby tzv. bočným vrhom - odhodeným kameňom a iným predmetom odrazeným rotujúcim nástrojom;	2	2	7	OOPP: ochranné odevy - poskytujúce ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti bodnutiu, porezaniu, ochranná pokrývka hlavy - čiapka so štítom, ochranná obuv nízka
						pred začatím práce preveriť terén a podľa možností odstrániť nežiaduce predmety (sklené fľaše, kamene ,kovové predmety a i. predmety, ktoré by mohli byť zdrojom poškodenia krovinorezu a zdrojom úrazu
						oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu
						zaistiť pri štartovaní voľný rezný nástroj (nesmie sa dotýkať žiadnych predmetov, prekážok, terénu a pod.)
						zabezpečiť funkčný a správne osadený kryt nástroja, používať ochranné kombinované kryty (napr. systém Saftor)
						vylúčiť prítomnosť osôb v ohrozenom priestore a pri štartovaní krovinorezu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	ostrie pílového kotúča	* porezanie nechránenou pracovnou časťou, t.j. rotujúcim pracovným nástrojom (pílovým kotúčom a pod.);	2	1	2	OOPP: ochranné rukavice na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám
						krovinorez prepravovať s namontovaným transportným krytom nástroja alebo rezný nástroj demontovať
						pri povoľovaní a uťahovaní skrutiek pílového kotúča používať blokovacie zariadenie alebo zatlačiť zuby kotúča do pňa alebo kmeňa, používať ochranné rukavice
						nastaviť ochranný kryt, kontrolovať kotúč, čistiť (napr. odstraňovať namotaný porast a pod.) len za vypnutého stavu
		Malé ručné náradia / Brúsky				

Brúsky	poškodený brúsiaci, rezací kotúč	* zasiahnutie rôznych častí tela časťami roztrhnutého brúsiaceho alebo rezacieho kotúča;	1	2	4	OOPP: ochranný odev poskytujúci ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti bodnutiu, porezaniu, ochranné okuliare proti mechanickým vplyvom
						zabezpečiť ochranu brúsiaceho kotúča pred mechanickým poškodením
						zabezpečiť funkčné ochranné zariadenie brúsiaceho kotúča
						používať brúsky v súlade s účelom použitia podľa návodu, nepreťažovať náradie, nenamáhať rezací kotúč na ohyb
						používať brúsiaci kotúč s prípustnou rýchlosťou väčšou ako max. dovolená rýchlosť vyznačená na štítku brúsky
						používať vhodné brúsiace nástroje, nepoužívať poškodené alebo nadmerne opotrebované brúsiace kotúče
						správne osadiť a upevniť brúsiaci nástroj
Brúsky	rotujúci nástroj	* porezanie rotujúcim nástrojom (brúsiacim, rezacím kotúčom), pri styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu;	2	2	7	OOPP: ochranné rukavice na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám
						náradie prenášať len za časť k tomu určenú
						náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je vypnuté
						nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spínačom vypnúť alebo zapnúť
						po ukončení práce, pred jeho údržbou a pred výmenou nástrojov vytiahnuť prívodný kábel zo zásuvky
						nezastavovať rotujúce vreteno a rukou odstraňovať odpad
						pred použitím náradie starostlivo skontrolovať či nie sú poškodené kryty alebo iné časti náradia, skontrolovať všetky pohyblivé časti, ktoré môžu ovplyvniť správnu funkciu náradia a posúdiť, či sú schopné riadne pracovať a plniť všetky určené funkcie
						nastavenie , čistenie, mazanie a opravy náradia vykonávať len ak je náradie v kľude
		Malé ručné náradia / Elektrické vŕtačky				
Elektrické vŕtačky	rotujúce súčastí zariadenia	* namotanie odevu, resp. jeho voľných častí, vlasov, rukavice na rotujúci vrták;	2	1	2	nezastavovať rotujúci vrták rukou
						neprenášať vŕtačky zapojené do siete s prstom na spínači
						vykonávať nastavenie, čistenie, mazanie a opravy náradia, len ak je vŕtačka v pokoji

						zabezpečiť vhodné oblečenie zamestnanca bez voľne vlajúcich častí (nebezpečné je držať vŕtačku v chode v rukaviciach)
Elektrické vŕtačky	rotujúci nástroj	* porezanie rotujúcim nástrojom (vrtákom alebo iným použitým rotujúcim nástrojom) pri styku ruky s nástrojom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu);	1	2	4	náradie prenášať len za časť k tomu určenú
						náradie odkladať, prenášať alebo opúšťať, len keď je v pokoji
						nepoužívať poškodené náradie a náradie, ktoré sa nedá spínačom vypnúť alebo zapnúť
						venovať práci s náradím pozornosť, ak je obsluha nesústredená alebo unavená nesmie s náradím pracovať
						po ukončení práce, pred jeho údržbou a pred výmenou nástrojov (vrtákov a iných nástrojov) vytiahnuť prívodný kábel zo zásuvky
						nezastavovať rotujúce vreteno alebo vrták rukou a rukou odstraňovať triesky a odpad
						pred použitím náradia starostlivo skontrolovať či nie sú poškodené kryty alebo iné časti náradia, skontrolovať všetky pohyblivé časti, ktoré môžu ovplyvniť správnu funkciu náradia a posúdiť, či sú schopné riadne pracovať a plniť všetky určené funkcie
						nastavovať, čistiť, mazať a opravovať náradie len ak je náradie v kľude
						nepribližovať ruku do nebezpečnej blízkosti pohybujúceho sa nástroja a zabrániť styku ruky s brúsiacim alebo rezacím kotúčom, napr.: pri nežiadúcom uvedení do chodu
Elektrické vŕtačky	zaseknutý, "zahryznutý", poškodený vrták	* pomliaždenie ruky, vykĺbenie a zlomenie prstov hlavne pri zaseknutí "zahryznutí" vrtáka;	2	2	7	opravu el. vŕtačky vykonávať len po odpojení zo siete
						používať vŕtačku len pre práce a účely pre ktoré je určená a náradím pracovať s citom a nepreťažovať ho, nepôsobiť nadmernou silou
						používať prídavnú rukoväť (pozor na reakčný moment vŕtačky pri zablokovaní vrtáku)
						dbať na sústredenosť pri práci, pustiť vŕtačku z rúk pri jej pretáčaní - zaseknutí
		Malé ručné náradia / Malé ručné náradia				
Malé ručné náradia	nedostatočné upevnenie náradia, hmotnosť náradia, ostré hrany	* pád náradia zo zvýšených pracovísk narazenie, pomliaždeniny, tržné a bodné rany;	2	2	7	zaisťovať náradie proti pádu používaním pútok, brašien a pod. pri práci vo výške
						neukladať náradie do blízkosti voľných okrajov podláh lešení, zvýšených pracovísk, podest, konštrukcií a pod.
Malé ručné náradia		* vykĺznutie náradia z ruky;	2	1	2	vykonávať pohyb sečných náradí (nožov) smerom od tela zamestnanca

	nevyhovujúci technický stav náradia, poškodené úchytné časti					pokiaľ možno vylúčiť práce s náradím nad hlavou vhodným zvyšovaním miesta práce
						zabezpečiť prevedenie a úpravu úchopovej časti náradia (ktorá sa drží v ruke), hladký vhodný tvar týchto častí, bez prasklín, udržiavať suché a čisté rukoväte a uchopovacie časti, chrániť ich pred olejom a mastnotou
						vykonať pevné uchytenie násady, zaistiť proti uvoľneniu klinmi a pod.
						používať nepoškodené náradie
Malé ručné náradia	odlietajúce ostré častice	* úrazy očí odlietajúcou črepinou, drobnou časticou, úlomkom, otrepom a pod. (najčastejšie sekáč, kladivo);	2	2	7	OOPP: ochranné okuliare proti mechanickým vplyvom
						používať sekáče, kladiva, palice a pod. náradia bez trhlín a otrepov
Malé ručné náradia	pohyb, práca osôb v stiesnených priestoroch	* odreniny a pomliaždeniny rúk pri práci s náradím v stiesnených priestoroch, pri opravách, údržbe;	3	1	3	zaistiť úpravou pracoviska a organizáciou pokiaľ možno prácu s náradím vo fyziologicky vhodných polohách tak, aby zamestnanec nemusel pracovať s naradím napr. nad hlavou
Malé ručné náradia	styk náradia s rukou	* sečné, rezné, bodné, tržné rany, pritlačenie, otlaky, pomliaždeniny, podliatiny, pri nežiadúcom kontakte náradia s rukou (všeobecné nebezpečie pre všetky druhy náradia);	2	2	7	zaistiť možnosti výberu vhodného náradia, nepoužívať poškodené náradie
						zabezpečiť prax, zručnosť, popr. zácvik, používať vhodný druh, typ, veľkosť náradia
Malé ručné náradia	uvoľnené časti náradia	* zasiahnutie zamestnanca uvoľneným nástrojom, kladivom, hlavicou a pod. z násady;	1	2	4	nepoužívať poškodené náradie (s uvoľnenou násadou, deformovanou pracovnou časťou a pod.)
Malé ručné náradia	uvoľnené, poškodené náradie	* sečné, rezné, bodné, tržné rany, hlavne rúk, pritlačenie, pomliaždenie, otlaky, krvné podliatiny pri úderoch, zošmyknutie náradia na ruku, pri zlomení nastaviteľných kľúčov (hasáky, francúzske kľúče);	1	2	4	nepreťažovať nastaviteľné kľúče
						nepoužívať skrutkovače ako sekáče, páčidla, nepoužívať roztiahnuté a opotrebené kľúče pri povoľovaní a doťahovaní matíc
						správne používať náradie (nedovolené použitie páky)
						pri práci so sečným náradím viesť (smerovať) náradie od tela zamestnanca, uvoľňovať silno dotiahnutú maticu otáčaním kľúča ku sebe
						používať náradie vhodného tvaru, typu a veľkosti
		Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo				
Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo	iniciácia výbušnej atmosféry	* nebezpečenstvo vyplývajúce z vlastností zemného plynu; * výbuch zemného plynu v zmesi so vzduchom iniciáciou pri nekontrolovanom úniku a výrone zemného plynu v uzatvorených priestoroch (v objektoch kotolní) v dôsledku: - narušenia, poškodenia a netesnosti plynového potrubia, korózie potrubia, - netesnosti pripojenia plynomeru, uzáveru plynu, spojovacích častí plynovodu a pod. s následným únikom, zemného plynu do uzavretých priestorov priľahlých	2	3	11	prevádzať resp. zaisťovať pri prevádzkovaných plynových zariadeniach čistenie, nastavovanie a dodávateľský servis
						zaistiť tesnosť potrubia a všetkých spojov a plynových spotrebičov, zabrániť vzniku koncentrácie plynu v spodnej medze výbušnosti
						zaistiť tesnosť plynových zariadení a znemožniť výron a únik plynu a potlačiť alebo znemožniť jeho iniciáciu (otvorený oheň vrátane skrytých tlejúcich materiálov, žeravých predmetov zohriatých na zápalnú teplotu plynnej

		objektov, kde dôjde k výbuchu vytvorenej výbušnej zmesi, - vadného zabezpečovacieho zariadenia, - prehriatie spotrebiča v dôsledku vysokého príkonu, - kolísajúceho alebo neorganizovane obnoveného tlaku plynu, keď horák pred tým zhasol, - prešľahnutie plameňa k tryske horáka spotrebiča (kotla), - zle nastavenými plameňmi horáka, - čiastočne upchatými horákmi; * popáleniny spôsobené plameňom zapáleného horiaceho plynu alebo výbuchom zmesi zemný plyn - vzduch; * únik a prítomnosť zemného plynu bez zápachu, ktorý stratil priechodom zeminou;				zmesi, zbytkov po zváraní, mechanická alebo elektrická iskra, výboj statickej elektriny) zaistiť, aby opravy vykonávala len oprávnená firma nepoužívať plynovod ako nosnú konštrukciu, k zavesovaniu rôznych predmetov, zabrániť poškodeniu plynových potrubí a iných plynových zariadení pri zistení úniku plynu v uzatvorených priestoroch zaistiť účinné vetranie, zabrániť vzniku iskrenia (vypnutie el. prúdu) prevádzať pravidelné kontroly a revízie plynových zariadení, vrátane odstraňovania zistených porúch zisťovať netesnosti v rámci kontrol armatúr, plynomerov, skrutiek pre pripojenie spotrebičov a pod. pri hľadaní netesnosti nepoužívať plameň netesnosti zisťovať ihneď po príznakoch alebo informáciách o úniku plynu (prvej orientácie, čuch, sluch a pod.) pri zapaľovaní spotrebičov postupovať podľa návodu k obsluhe kotla/horáku a miestneho prevádzkového rádu uzavrieť prívod plynu pri výmene armatúr, opravách zaistiť odbornú spôsobilosti kuriča - osvedčenie k obsluhe plyn. kotlov, zdravotnú spôsobilosť obsluhy, poučiť a zacvičiť v obsluhe plyn. kotlov k hl. uzáveru mať trvalé k dispozícii ovládací prvok, u uzáverov umiestnených v uzatvorenej skrinke, výklenku a pod. v šachtách a nevetrateľných priestoroch prevádzať kontrolu ovzdušia vždy pred vstupom do týchto priestorov
Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo	iniciácia výbušnej atmosféry pri odvzdušňovaní a odplyňovaní	* výbuch zmesi zemného plynu v zmesi so vzduchom pri odvzdušňovaní a odplyňovaní potrubia a spotrebičov;	1	3	6	uzatvoriť prívod plynu pri výmene armatúr, opravách zaistiť, aby opravy vykonávala len oprávnená firma prevádzať, resp. zaisťovať pri prevádzkovaných plynových zariadeniach čistenie, nastavovanie a dodávateľský servis zaistiť tesnosť potrubia a všetkých spojov a plyn. spotrebičov, zabrániť vzniku koncentrácie plynu v spodnej medze výbušnosti odborne prevádzať odplyňovanie a odvzdušnenie podľa platných predpisov zisťovať netesnosť v rámci kontrol armatúr, plynomerov, skrutiek pre pripojenie spotrebičov a pod.

						netesnosti zisťovať ihneď po príznakoch alebo informáciách o úniku plynu (prvej orientácii, čuch, sluch a pod.)
						pri hľadaní netesnosti nepoužívať plameň
						prevádzať pravidelné kontroly a revízie plynových zariadení, vrátane odstraňovania zistených závad
Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo	iniciácia výbušnej atmosféry pri zapaľovaní kotla	* výbuch zmesi zemného plynu so vzduchom pri zapaľovaní kotlov/spotrebičov a pri práci s ohňom v uzatvorených priestoroch (kotolniach), kde plyn unikol (uniká);	2	3	11	zaistiť, aby opravy vykonávala len oprávnená firma
						prevádzať pravidelné kontroly a revízie plynových zariadení, vrátane odstraňovania zistených porúch
						v šachtách a nevetrateľných priestoroch prevádzať kontrolu ovzdušia vždy pred vstupom do týchto priestorov
						zisťovať netesnosti v rámci kontrol armatúr, plynomerov, skrutiek pre pripojenie spotrebičov a pod.
						pri zistení úniku plynu v uzatvorených priestoroch zaistiť účinné vetranie, zabrániť vzniku iskrenia (vypnúť el. prúd)
						pri hľadaní netesnosti nepoužívať plameň
						k hl. uzáveru mať trvalé k dispozícii ovládací prvok, pri uzáveroch umiestnených v uzatvorenej skrinke, výklenku a pod.
						prevádzať resp. zaisťovať pri prevádzkovaných plynových zariadeniach čistenie, nastavovanie a dodávateľský servis
						zaistiť tesnosť potrubia a všetkých spojov a plyn. spotrebičov, zabrániť vzniku koncentrácie plynu na spodnej medze výbušnosti
						zaistiť tesnosti plynových zariadení a znemožniť výron a únik plynu a potlačiť alebo znemožniť jeho iniciácie (otvorený oheň vrátane skrytých tlejúcich materiálov, žeravých predmetov zohriatých na zápalnú teplotu plynnej zmesi, zbytkov po zváraní, mechanická alebo elektrická iskra, výboj statickej elektriny)
						netesnosti zisťovať ihneď po príznakoch alebo informáciách o úniku plynu (prvá orientácia, čuch, sluch a pod)
						pri zapaľovaní kotlov/spotrebičov dodržiavať postup podľa návodu na použitie kotla/horáku a miestneho prevádzkového rádu
						zaistiť odbornú spôsobilosť kuriča - osvedčenie pre obsluhu kotlov, obsluha musí byť zdravotne spôsobilá, poučená a zacvičená v obsluhe plyn. kotlov
Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo	nepriaznivé účinky oxidu uhoľnatého	* otrava CO, udusenie nedostatkom kyslíka v plynových kotolniach, prípadne priľahlých priestoroch;	2	3	11	zaistiť dokonalé spaľovanie, odvádzanie spalín a dostatočného prívodu vzduchu pre spaľovanie plynného paliva a účinného vetrania (nezakrývať vetracie otvory)

		* nedostatočné vetranie a prívod vzduchu pre spaľovanie, upchatie vetracích otvorov;				zariadenie kotolne riadne udržiavať, pravidelne ho kontrolovať a v lehotách podľa prevádzkového predpisu prevádzať odborné prehliadky kotolne
						prevádzať kontroly ovzdušia (resp. úniku spalín - CO)
						pred zapálením kotla, spotrebiča sa presvedčiť o funkčnosti odťahu spalín
						zaistiť správny ťah, prehliadky odťahov spalín a komínov
						pri uvádzaní zapaľovania a prevádzke postupovať podľa miestneho prevádzkového poriadku, resp. návodu a pokynov výrobcu
Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo	nevyhovujúci technický stav kotla	* poškodenie kotla, výnimočne výbuch kotla v prípade nedostatku vody v kotly a prehriatia kotla;	1	3	6	vykonávať preventívnu údržbu a servis zariadení kotla
						zaistiť proti neoprávnenej manipulácii zariadenie umožňujúce nastavenie prísl. parametrov a hlavného uzáveru výhrevného média
						prevádzať odborné prehliadky kotolne
						zariadenie kotolne riadne udržiavať, pravidelne ho kontrolovať a v lehotách podľa prevádzkového predpisu preverovať správnu funkciu bezpečnostného výstroja
						dbať na bezpečnú prevádzku zabezpečovacieho zariadenia
						zabezpečiť funkčný teplomer pre meranie výstupnej teploty teplonosnej látky a tlakomer pre meranie pretlaku teplonosnej látky v kotly
						zabezpečiť funkčné poistné zariadenie proti prekročeniu dovoleného pretlaku - expanzná (vyrovnávacia) nádoba buď otvorená alebo tlaková (uzatvorená) s plynovým vankúšom a to buď bez membrány (expander) alebo s membránou (expanzomat) a ďalej poistné ventily, systém doplňovacieho čerpadla s prepúšťaním zaistenia expanznej nádoby proti zamrznutiu
						nedopĺňať studenú vodu do zohriatého kotla
						kontrolovať správnu funkciu výstroja a zabezpečovacieho zariadenia (termostatov, expanzomatov a pod.)
						prevádzkovať kotol s dostatkom vody, správne obsluhovať podľa návodu pre obsluhu
						pri uvádzaní zapaľovania a prevádzky postupovať podľa miestneho prevádzkového poriadku, resp. návodu a pokynov výrobcu
						zabezpečiť funkčné zabezpečovacie zariadenie (ochranu proti prekročeniu max. pracovného pretlaku, pracovnej teploty a nedostatku vody v sústave)

Nízkotlaké kotolne s kotlami na plynné palivo	práca a pohyb vo výške	* pád osoby z výšky - z voľne prístupných, nezaistených okrajov;	1	2	4	vybaviť voľné okraje vo výške bezpečnými konštrukciami (zabezpečiť ich dostatočnú nosnosť, pevnosť a stabilitu)
		Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)				
Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)	nepriaznivé poveternostné vplyvy, nedodržaný technologický postup	* pád a zrútenie lešenia v dôsledku pôsobenia vonkajších síl, hlavne vetra a straty stability, tuhosti, hlavne lešení zakrytých plachtami a sieťami;	2	3	11	stabilita lešenia proti preklopeniu sa dosahuje : - kotvením, - vzopretím, - pomerom výšky lešenia k najmenšiemu rozmeru jeho základne, popr. záťažou (napr. u pojazdných a voľne stojacích lešení)
						priestorová tuhosť a stabilita sa dosahuje spravidla systémom uhlopriečneho stuženia v troch vzájomne kolmých rovinách a kotvením alebo vzopretím
						kotvenie dielcových, stavebnicových, rámových a pod. lešení musí zabrániť vybočeniu konštrukcie a preto sa musí kotviť
						používať len lešenia, ktoré boli ukončené, vybavené a vystrojené podľa platnej normy a prísl. dokumentácie a odovzdané do užívania, hlavne ak je zaistená ich priestorová tuhosť a stabilita uhlopriečnym stužením a kotvením (popr. vzopretím), ak podlaha je únosná a tesná, jednotlivé prvky podláh sú zaistené proti posunutiu
						dbať na vyhotovenie kotvenia s dostatočnou únosnosťou, vykonaného rovnomerne po celej vonkajšej ploche lešenia
						zaistiť, aby konštrukcia lešenia bola vykonaná tak, aby tvorila priestorovo tuhý celok zaistený proti lokálnemu a celkovému vybočeniu, preklopeniu, aj proti posunutiu
Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)	nevyhovujúci technický stav výstupových prvkov	* pád osoby pri zostupe / výstupe na podlahy lešenia, z rebríkov;	2	2	7	dodržiavať zákaz zoskakovania z lešenia (platí aj pre kozové lešenie) a zliezanie po konštrukcii lešenia
						zákaz používať vratké a nevhodné predmety pre prácu a ku zvyšovaniu miesta práce (debny, obaly, palety, sudy, vedrá a pod.)
						zaistiť bezpečné prostriedky pre výstupy na podlahy lešenia, vyžadovať používanie rebríkov pre výstup a zostup i podlahy kovových lešení)
Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)	nezabezpečené otvory	* prepadnutie a pád nebezpečnými otvormi (šachtami, medzerami v podlahách);	2	3	11	poklopy musia byť dostatočne únosné s ohľadom na predpokladané zaťaženie
						poklopy zaisťovať spojkami alebo inými ochrannými prvkami proti vodorovnému posunutiu
						otvory zakrývať súčasne s postupom prác vo výške
						vnútorný okraj pracovnej podlahy zabezpečiť proti pádu

Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)	pohyb a práca vo výške	* pád zamestnanca z výšky - z voľných nezaistených okrajov stavieb, konštrukcií a pod.: - pri práci a pohybe osôb na lešení, - pri práci a pohybe v blízkosti voľných nezaistených otvorov v obvodových stenách (balkónové dvere, lodžie), u schodiskových ramien a podest, výťahových šácht, otvorov a prestupov v podlahách (napr. pre zvislé potrubia, medzery medzi konštrukčnými prvkami podláh), - pri natieračských prácach najrôznejších konštrukcií a zariadení vo výške, - pri šplhaní a vystupovaní po konštrukčných prvkoch stavby, po konštrukcii lešenia, - pri montáži a demontáži lešenia, pri zrútení lešenia, prevrátení nekotveného a pojazdného lešenia (podľa potreby nutné doplniť a upraviť podľa podmienok pracoviska, staveniska, napr. v technologických postupoch);	2	3	11	OOPP: prostriedky na prevenciu proti pádu - úplný výstroj na prevenciu proti pádu vrátane všetkých nevyhnutných doplnkov
						používať ochranné a záchytné konštrukcie (napr. lešenia alebo iná ekvivalentná alternatíva), len pokiaľ bola ich výstavba ukončená, a boli vybavené a vystrojené a po ich odovzdaní do užívania; zamedziť prístup na miesta, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu;
						zamedziť prístup k miestam na strechách, kde sa nepracuje a ich voľné okraje nie sú zaistené proti pádu
						priebežne zaisťovať všetky voľné okraje stavby, kde je rozdiel výšok väčší ako 1,5 m a to jednou z týchto alternatív: a) kolektívnym zabezpečením - t.j. ochrannými alebo záchytnými konštrukciami (zábradlím so zarážkou alebo iná ekvivalentná alternatíva) a to hlavne voľné okraje podláh, nezaistené steny, otvory v obvodových stenách, výťahových šácht, voľné okraje schodiskových ramien a podest, terás, rámp, balkónov, lodžií a pod.), b) osobným zaistením (predovšetkým u krátkodobých prác), c) kombináciou kolektívneho a osobného zabezpečenia
						zaistiť vybavenie stavby konštrukciami pre práce vo výškach a zvyšovanie miesta práce (lešenia, rebríky, materiál, inventárne dielce) a ich dostatočná únosnosť, pevnosť a stabilitu
						vytvoriť podmienky pre zaistenie bezpečnosti práce na strechách v rámci dodávateľskej dokumentácie hlavne vypracovaním, resp. stanovením technologického alebo pracovného postupu
Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)	samovoľný, nežiaduci pohyb pojazdného lešenia	* pád, preklopenie, prevrátenie pojazdných a voľne stojacich lešení pri nezaistení ich stability;	1	3	6	pri premiestňovaní lešenia vylúčiť prítomnosť osôb na lešení
						udržiavať pojazdovú plochu rovnú a únosnú bez otvorov a pod.
						zaistiť bezpečnú stabilitu lešenia
						používať technicky dokumentované lešenia vrátane pojazdových kolies vybavených zaisťovacím zariadením proti samovoľnému pohybu (fixácia kolies brzdami alebo opierkami)
Práce vo výškach (strechy, plošiny,	vratké, nestabilné konštrukcie		2	3	11	zaistiť vybavenie stavby vhodnými prostriedkami a zariadeniami pre zvyšovanie miesta práce

lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)		* pád z vratkých konštrukcií a predmetov, ktoré nie sú určené pre prácu vo výške ani k výstupom na zvýšené pracovisko;				dodržiavať zákaz používania vratkých a nevhodných predmetov pre prácu a pre zvyšovanie miesta práce (debny, obaly, palety, sudy, vedrá a pod.)
Práce vo výškach (strechy, plošiny, lešenia, montáž/demontáž lešenia,...)	zlý technický stav výstupových prvkov	* pád zamestnanca pri výstupe a zostupe na podlahy a na miesta práce vo výškach;	2	3	11	dodržiavať zákaz zoskakovania z lešení a zliezania po konštrukciách
						zaistiť bezpečné prostriedky pre výstupy na zvýšené miesta stavby (rebríky, schodiská, rampy), vyžadovať používanie rebríkov na výstup a zostup na podlahy kovových lešení)
		Prenosné rebríky				
Prenosné rebríky	nedostatočná funkcia západiek, nežiaduci pohyb výsuvného dielu	* prirazenie končatín medzi priečky nosného a výsuvného dielu v prípade zosunutia (zošmyknutia) výsuvného dielu; * pád z rebríka pri zlyhaní funkcie západiek a nežiaduceho pohybu výsuvného dielu;	1	3	6	v prípade porušenia niektorej časti rebrík nepoužívať, zabezpečiť odbornú opravu
						vykonávať správny postup sklápania (odistenie západky) podľa návodu
						vysunutie rebríka do požadovanej polohy vykonať tak, aby západky sedeli na priečke nosného dielu
						pred aj po vysunutí výsuvného dielu a pred každým výstupom skontrolovať správnu funkciu západiek
Prenosné rebríky	nestabilita rebríka, nestabilná pracovná poloha na rebríku	* pád z rebríka pri náraze do rebríka inou osobou, zariadením, dopravným prostriedkom a pod. (narušenie stability rebríka, naklonenie, prevrátenie); * pád z rebríka pri vystupovaní či zostupovaní z rebríka (pošmyknutie, prasknutie priečky a i.); * pád z rebríka pri nadmernom vychýlení rebríka, narušení stability rebríka (nedostatočne pevná a nerovná podlaha, nevhodný technický stav rebríka - uvoľnená skrutka, uvoľnený čap kĺbu, prasknuté priečky, porušené obmedzovacie zariadenie a i.); * pád z rebríka pri strate stability zamestnanca (nesprávna pracovná pozícia - nakláňanie sa, práca na strane, naťahovanie sa, práca nad sebou a pod.); * pád z rebríka pri preťažení a nevhodnom zaťažení rebríka (nesprávny pracovný postup, manipulácia s ťažkými bremenami a i.);	2	2	7	nevykonávať prácu nad sebou
						zabezpečiť okolie prác primeraným osvetlením
						udržiavať rebríky v technicky bezchybnom stave
						dodržiavať zákaz nebezpečného a nadmerného vychyľovania sa mimo os rebríka, zákaz práce v blízkosti horného konca rebríka, zákaz pracovať na strane, kedy dochádza k zníženiu stability
						nepoužívať poškodené rebríky
						pre zaistenie stability rebrík zabezpečovať proti posunutiu, bočnému vychýleniu, prevráteniu a roztvoreniu
						horný koniec spoľahlivo oprieť o horné postranice, popr. rebrík pripevniť ku stabilnej konštrukcii
						zaistiť dostatočne dlhý rebrík tak, aby rebrík používaný pre výstup presahoval výstupnú úroveň (podlahu, plošinu) (presah môžu nahradiť pevné držadlá, časti konštrukcie za ktorú sa dá spoľahlivo chytiť)
						používať rebrík na stabilnom, pevnom podklade
						zaistiť protišmykový podklad
						zaistiť (podľa potreby ohradiť) priestor okolo päty rebríka
						rebríky používať len pre krátkodobé, fyzicky nenáročné práce pri použití jednoduchého náradia

						pravidelne raz ročne vykonávať skúšky stability a pevnosti rebríkov
						zákaz viacerým osobám súčasne vystupovať a zostupovať po rebríku
						pracovať a pohybovať sa po rebríku tvárou k rebríku
						pri vetre silnejšom ako stanovená hodnota, zastaviť prácu na rebríku vo výške nad 5m
						vynášať a znášať bremeno do hmotnosti 20 kg
						vystupovať na rebrík s vhodnou, nepoškodenou a neznečistenou obuvou, bez dlhých šnúrok a pod
						vhodne voliť pracovný postup
						rebríky nepreťažovať
						zabezpečiť školenia zamestnancov, pri práci na rebríku vo výške od 5 m, zabezpečiť ich pravidelné preskúšanie
						pri práci na rebríku, kedy je zamestnanec chodidlami vo väčšej výške ako 5 m, používať osobné zaistenie proti pádu
						zabezpečiť pravidelné prehliadky a vizuálne prehliadky pred každým použitím
Prenosné rebríky	nežiaduci kontakt s časťami rebríka	* zachytenie, pichnutie, porezanie, poškriabanie, pritlačenie častí tela zamestnanca v dôsledku nevhodného technického stavu rebríka (porušené hrany rebríka, nepriliehajúce stykové plochy, uvoľnené skrutky, vyčnievajúce klince) a nesprávnej manipulácie s rebríkom (zakliesnenie končatín medzi priečky rebríka a pod.);	1	2	4	pri práci s rebríkom byť obozretný a opatrný
						možné zdroje úrazov bezodkladne odstraňovať
						vykonávať pravidelné kontroly rebríkov, vizuálne kontroly pred každým použitím
						používať iba technicky bezchybné rebríky
		Priemyselné hnojivá				
Priemyselné hnojivá	nepriaznivé účinky chemických látok	* pôsobenie chemických látok obsiahnutých v priemyselných hnojivách na pokožku, dýchacie cesty, sliznice a pod.;	3	1	3	OOPP: ochranné okuliare, ochranný respirátor
						pri plnení hnojív do zásobníka z vriec a pri rozhŕňaní hnojiva používať OOPP - podľa vyžadovaných OOPP pre danú látku v karte bezpečnostných údajov
						pri manipulácii sa riadiť pokynmi uvedenými v karte bezpečnostných údajov pre dané používané látky
						technickými opatreniami vylúčiť priamy kontakt osôb s týmito látkami
		Ručné čistenie komunikácií				
Ručné čistenie komunikácií	nedostatočné zaistenie miesta práce	* narazenie vozidla na zamestnanca prevádzajúceho čistenie na komunikácii za plnej cestnej premávky;	1	2	4	nevykonávať prácu za zníženej viditeľnosti, v hmle a pod., ak je to nevyhnutné, používať pridelené OOPP doplnené odrazkami, výstražnými svetlami a pod.

						vykonávať činnosti (zametanie, čistenie a pod.) v protismere tak, aby mal zamestnanec výhľad na protiidúce vozidlá
						vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Ručné čistenie komunikácií	ostré predmety	* porezanie ruky pri zbere sklenených črepov a iných ostrých predmetov;	2	2	7	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
		Ručné nanášanie farieb				
Ručné nanášanie farieb	nesprávny pracovný postup	* zasiahnutie farbou pri: - odkvapnutí farby z valčeka/štetca, zo stropu, z konštrukcie nad úrovňou hlavy, - prudkých pohyboch nástrojom, - čistení valčeka odstreďovaním a pod.; * pád valčeka, štetca na osobu pri nedostatočnom zaistení na násadu, predlžovaciu (teleskopickú) tyč a pod.; * udretie blízko stojacej osoby násadou, predlžovacou tyčou;	2	2	7	
						dodržiavať bezpečné rozstupy pri práci viacerých osôb pri sebe
						zabezpečiť správne a pevné nasadenie valčeka/štetca na násadu, predlžovaciu tyč a pod.
						valčeky odstreďovať so zvýšenou opatrnosťou a zamedziť zasiahnutiu osôb odstrekovanou farbou
						pri natieraní vykonávať plynulé pohyby, aby nedochádzalo k rozstrekovaniu farby
						pri natieraní stropu netlačiť príliš na nástroj a nanášať len tenkú vrstvu farby, aby nedochádzalo k zlievaniu farby a následnému odkvapkávaniu
						po namáčaní maliarskeho valčeka/štetca do farby, dôkladne vytlačiť nadbytočnú farbu tak, aby nedochádzalo k odkvapkávaniu, alebo vytekaniu farby
		Spájka				
Spájka	nežiaduce účinky pri vdýchnutí, inhalácii výparov	* nadýchanie sa, vdýchnutie pár chemickej látky (napr. pri manipulácii s látkou, skladovaní a pod.); * toxické účinky olova pri inhalácii;	1	2	4	OOPP: ochranný respirátor pri práci s nebezpečnými látkami
						v prípade nadýchania alebo inhalácie nadýchať sa čerstvého vzduchu
						zabrániť vytváraniu výparov
						látku neinhalovať
						za každých okolností sa chrániť proti možnosti nadýchania
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s danou chemickou látkou
						vyškoliť zamestnancov pre prácu s chemickými látkami
Spájka	nežiaduce účinky pri zasiahnutí očí	* zasiahnutie očí spájkou;	1	3	6	OOPP: ochranné okuliare proti fyzikálnym vplyvom a kvapalinám
						v prípade kontaktu s očami vyplachovať oči dostatočným množstvom vody (minimálne 10 minút)
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s danou látkou

						vyškoliť zamestnancov pre prácu s chemickými látkami
						zabrániť zasiahnutiu očí
Spájka	nežiaduce účinky pri zasiahnutí pokožky	* zasiahnutie pokožky spájkou;	1	3	6	OOPP: ochranné rukavice proti popáleniu, ochranná obuv, ochranná zástera na ochranu pred chemickými látkami
						v prípade kontaktu s pokožkou : po kontakte s horúcou spájkou vykonať opatrenia ako pri popálení kože; ochladiť popálenú pokožku čistou vodou (za normálnych okolností produkt nedráždi pokožku keď je studený);
						dodržiavať pracovné pokyny a zásady bezpečného zaobchádzania s danou látkou
						vyškoliť zamestnancov pre prácu s chemickými látkami
						zabrániť priamemu kontaktu látky s pokožkou zamestnancov
		Stavenisko				
Nebezpečné otvory a jamy	nezabezpečené otvory, jamy	* pády osôb do priehlbní, šácht, kanálov, otvorov, jám a pod.; * prepadnutie nedostatočne pevnými a únosnými poklopmi a prikrytím otvorov; * prepadnutie cez neúnosné prvky a konštrukcie umiestnené na priechodzích plochách staveniska; * pád do hĺbky (do výkopov, priehlbín, pošmyknutie pri chôdzi po svahoch a pod.);	2	2	7	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						venovať zvýšenú opatrnosť a sústredenosť hlavne v zime a za dažďa, zriadiť pomocné stupne pre nutnú chôdzu po svahu
						poklopy zaistiť proti horizontálnemu posunutiu
						zaistiť zabezpečenie nebezpečných priehlbní, otvorov a pod. dostatočne únosnými poklopmi, prikrytím, nápadnou prekážkou alebo pevným zábradlím
Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	ostré hrany, hroty	* prepichnutie podrážky obuvi klincami, prerezanie podrážky obuvi inými ostrohrannými časťami, poranenie chodidla zamestnanca;	3	2	10	OOPP: ochranná obuv s podrážkou proti prepichnutiu
						dbať na včasné upratanie a odstránenie materiálu s ostrohrannými časťami (časti debnenia, vybúraný materiál s klincami a pod.)
Stavenisko	poškodený schodiskový stupeň, nesprávne našliapnutie na schod	* pošmyknutie, šikmé našliapnutie na hranu schodiskového stupňa;	1	2	4	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						vylúčiť nesprávne došľapovanie až na okraj (hranu) schodiskového stupňa, kde sú zhoršené trecie podmienky
						udržiavať nešmykľavý povrch schodiskových stupňov, dbať na správne našľapovanie, vylúčiť šikmé našliapnutie hlavne pri znížených adhéznych podmienkach za mokra, námrazy, vplyvom znečistenej obuvi
Bremená a predmety - pád z výšky	uvoľnené, nezaistené predmety	* pád predmetov a materiálu z výšky na zamestnanca s ohrozením a zranením hlavy (tehla, úlomok z materiálu prepravovaného žeriavom a i. strojom); * pád úmyselne zhadzovaného materiálu a jednotlivých	2	2	7	OOPP: ochranná prilba na použitie v stavebníctve
						zabezpečiť vymedzenie a ohradenie ochranného pásma pod miestom práce vo výške, vylúčiť práce nad sebou a prístup osôb pod miesta práce vo výškach

		predmetov z výšky; * náhodný pád materiálu z voľného okraja podlahy stavby, pomocnej stavebnej konštrukcie;				materiál, náradie a pomôcky ukladať, prípadne skladovať vo výškach tak, aby boli po celú dobu uloženia zaistené proti pádu, zošmyknutiu alebo zhodeniu vetrom dbať na bezpečné ukladanie materiálu na podlahách mimo okraj
Stavenisko - pracovisko, podlahy a komunikácie - pohyb osôb	vystupujúce časti konštrukcií, materiálov, dopravných prostriedkov	* zakopnutie, podvrtnutie nohy, narazenie, zachytenie o rôzne prekážky a vystupujúce prvky v priestoroch stavby;	3	1	3	odstrániť komunikačné prekážky, o ktoré sa dá zakopnúť - skrutky, zvýšené poklopy nad úroveň podlahy, hadice, káble (napr. vo vstupných priestoroch, na chodbách a pod.)
		Strojovňa SHZ				
Strojovňa SHZ	nepriaznivý vplyv hluku	* ohrozenie hlukom v strojovniach SHZ	2	2	7	OOPP: zátkové chrániče sluchu a podobné prostriedky vykonávať pravidelnú údržbu zariadenia, včasné výmeny opotrebovaných exponovaných častí majúcich vplyv na hlučnosť
		Údržba zelene / Kosačka na trávu so sediacim vodičom				
Trávna kosačka pojazdná so sediacim vodičom	horľavé vlastnosti látok	* požiar, vznietenie benzínových pár; * popálenie obsluhy;	1	3	6	udržiavať tesnosť palivovej sústavy po doplnení benzínu nádržku uzavrieť spoľahlivým vekom dbať na to, aby nedošlo k rozliatiu paliva pri doplňovaní paliva nefajčiť neotvoriť uzáver palivovej nádrže ani nedoplňovať benzín do nádrže pri bežiacom motore kosačky, ak je motor horúci a v blízkosti otvoreného ohňa
Trávna kosačka pojazdná - ručne vedená a so sediacim vodičom	nerovný, sklonitý terén, nesprávna technika obsluhy kosačky	* prevrátenie motorovej samojazdnej kosačky; * pád osoby;	1	2	4	nenechávať kosačku s motorom v chode bez dozoru, kľúčik od zapaľovania vybrať, i v prípade opustenia sekačky na kratšiu dobu (nebezpečie zneužitia nepovolanou osobou) neprevážať na kosačke ďalšie osoby dodržiavať predpísaný tlak v pneumatikách nejazdiť s kosačkou v blízkosti zrázov, vodných brehov, výkopov, na nespevnenom teréne a iných miestach, kde hrozí prevrátenie kosačky pri jazde a práci vo svahu znížiť rýchlosť, je potrebná veľká opatrnosť pri otáčaní vo svahu kosačku používať na pozemkoch s nadmerným sklonom (podľa návodu napr. max. 20 %)
Trávna kosačka pojazdná so sediacim vodičom	odletujúce, vymrštené predmety	* úder, zasiahnutie osoby v okolí kosačky odleteným a odmrštěným predmetom od rotujúcich pracovných nástrojov a nožov;	2	2	7	oboznámiť obsluhu s návodom na používanie nepoužívať poškodené a nadmerne opotrebované nože a rezaciu jednotku vylúčiť prítomnosť osôb v nebezpečnom okruhu kosačky (podľa typu kosačky spravidla 10 až 20 m)

						vykonať prehliadku sečných plôch pred začatím práce a odstrániť nežiaduce predmety kamene, tehly, sklo, vetvy, drôty a pod.), ktoré by mohli byť vymrštené rotujúcim nástrojom alebo prekážať pri výkone práce (krtince, pne a pod.)
Trávna kosačka pojazdná so sediacim vodičom	ostrie nástroja, chýbajúce ochranné kryty	* porezanie, sečné rany nôh rotujúcim nástrojom;	2	1	2	zabezpečiť funkčné ochranné kryty v spodnej časti kosačky
		Údržba zelene / Krovinorezy				
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	horľavé vlastnosti látok	* popálenie pri vznietení benzínu;	1	2	4	zabrániť úniku paliva
						plnenie paliva nevykonávať v blízkosti otvoreného ohňa, nefajčiť
						rýchlo uvoľniť upevnený krovinorez v prípade vzplanutia benzínu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	kontakt pohybujúceho sa nástroja s predmetmi	* spätný vrh pílového kotúča; * vymrštenie pílového kotúča doprava, nežiadúci náraz kotúča na okolité predmety, kameň a pod. a poškodenie nástroja;	2	2	7	oboznámiť obsluhu s návodom na používanie
						vykonať správne nabrúsenie a rozvedenie zubov pil. kotúča
						na rezanie silnejších kmeňov používať pil. kotúče s viacerými zubami
						nepracovať s čelnou časťou pílového kotúča
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nepriaznivé účinky fyzickej záťaže	* bolesti paží, ramien, popr. chrbta, zvýšená únava;	3	2	10	vybaviť zamestnancov vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu
						pri práci držať krovinorez v obidvoch rukách a stáť pevne s miernym rozkročením
						zaujať správny postoj obsluhy pri práci s krovinorezom (napr. pri vyžínaní trávy trávnym kotúčom sa kroviny vyrezávajú kývavým pohybom do strán, pričom pohyb sprava doľava je vyrezávací a pohybom zľava doprava sa vraciame k novému záberu)
						správne nastaviť nosné popruhy podľa postavy a telesných rozmerov obsluhy krovinorezu zaisťujúce rovnomerné zaťaženie na obidve ramená; smer ťahu má prechádzať uprostred medzi ramennými popruhmi, zabezpečiť rovnomerné rozloženie hmotnosti stroja;
						s krovinorezom pracovať iba v zavesenej polohe na závesnom zariadení
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy,	nepriaznivý vplyv hluku	* pôsobenie hlučnosti;	2	1	2	udržiavať pracovné zariadenia vo vyhovujúcom technickom stave, vykonávať pravidelnú údržbu (v súlade s návodom na obsluhu a údržbu zariadenia)

krovín, buriny a i. porastov						vykonávať pravidelné kontroly zdravotného stavu obsluhy zariadenia
						OOPP: slúchadlové chrániče sluchu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nepriaznivý vplyv vibrácií	* poškodenie kĺbov, šliach, ochorenia nervov v dôsledku dlhodobého pôsobenia vibrácií na obsluhu zariadenia (spôsobené činnosťou motora krovinorezu a narážaním nástroja na dreviny);	2	2	7	oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu
						zaistiť zdravotnú spôsobilosť overenú lekárskou prehliadkou
						používať špeciálne antivibračné rukavice
						dodržiavať max. úhrnnú dobu práce s krovinorezom za zmenu a pravidelné prerušovanie práce s krovinorezom bezpečnostnými prestávkami
						používať ostré nástroje (pílové kotúče, trojuholníkové nože a pod.) a vhodné typy ozubení podľa pokynov výrobcu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	nerovný, sklonitý terén	* pád obsluhy krovinorezu pri chôdzi a pohybe na nerovnom a sklonitom ošetrovanom teréne;	1	2	4	OOPP: ochranná obuv nízka
						nepracovať s krovinorezom za dažďa, na klzkom teréne a pri nedostatočnom osvetlení
						vykonať prehliadku ošetrovanej plochy, pokiaľ možno odstrániť nebezpečné prekážky, prípadne ich označiť
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	odletujúce, vymrštené predmety	* zasiahnutie obsluhy alebo inej osoby tzv. bočným vrhom - odhodeným kameňom a iným predmetom odrazeným rotujúcim nástrojom;	2	2	7	OOPP: ochranné odevy - poskytujúce ochranu pri práci so strojovým zariadením a ručným náradím proti bodnutiu, porezaniu, ochranná pokrývka hlavy - čiapka so štítom, ochranná obuv nízka
						pred začatím práce preveriť terén a podľa možností odstrániť nežiaduce predmety (sklené fľaše, kamene ,kovové predmety a i. predmety, ktoré by mohli byť zdrojom poškodenia krovinorezu a zdrojom úrazu
						oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu
						zaistiť pri štartovaní voľný rezný nástroj (nesmie sa dotýkať žiadnych predmetov, prekážok, terénu a pod.)
						zabezpečiť funkčný a správne osadený kryt nástroja, používať ochranné kombinované kryty (napr. systém Saftor)
						vylúčiť prítomnosť osôb v ohrozenom priestore a pri štartovaní krovinorezu
Krovinorezy používané na vyžínanie trávy, krovín, buriny a i. porastov	ostrie pílového kotúča	* porezanie nechránenou pracovnou časťou, t.j. rotujúcim pracovným nástrojom (pílovým kotúčom a pod.);	2	1	2	OOPP: ochranné rukavice na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám
						krovinorez prepravovať s namontovaným transportným krytom nástroja alebo rezný nástroj demontovať

						pri povoľovaní a uťahovaní skrutiek pílového kotúča používať blokovacie zariadenie alebo zatlačiť zuby kotúča do pňa alebo kmeňa, používať ochranné rukavice
						nastaviť ochranný kryt, kontrolovať kotúč, čistiť (napr. odstraňovať namotaný porast a pod.) len za vypnutého stavu
		Údržba zelene / Motorová píla pre priečne rezanie				
Motorová píla pre priečne rezanie	horľavé vlastnosti látok	* vznietenie benzínových pár, požiar, popálenie obsluhy;	1	3	6	štartovať RMRP min. 2 m od miesta doplnenia benzínu
						pri doplňovaní pohonných hmôt do RMRP musí byť motor zastavený
						pre benzín použiť len nádoby na to určené
Motorová píla pre priečne rezanie	nepriaznivý vplyv hluku	* nadmerná hlučnosť, poškodenie sluchu;	2	2	7	OOPP: zátkové chrániče sluchu a podobné prostriedky
						udržiavať motorovú pílu v riadnom technickom stave
						rešpektovať návod na obsluhu
Motorová píla pre priečne rezanie	nepriaznivý vplyv vibrácií	* vibrácie prenášané na ruky (spôsobené činnosťou motorovej a rezacej časti)	2	2	7	OOPP: ochranné rukavice na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám
						zabezpečiť odbornú spôsobilosť, oboznámiť obsluhu s návodom na obsluhu
						dbať na včasnú výmenu exponovaných opotrebovaných a poškodených súčastí motorovej píly majúcich vplyv na hlučnosť a vibrácie
						udržiavať riadny technický stavu motorovej píly, vykonávať pravidelné kontroly, odstraňovať poruchy
						používať ostré a správne nabrúsené reťaze podľa pokynov výrobcu
Motorová píla pre priečne rezanie	nežiaduci kontakt ruky s pílovou reťazou	* porezanie, rezné rany pri styku so zubami pílovej reťaze; * porezanie rôznych častí tela, porezanie (končatín, prednej časti trupu a pod.) obsluhy pohybujúcou sa pílovou reťazou;	1	3	6	OOPP: ochranné rukavice na prácu so strojovým zariadením, s ručným náradím a nástrojmi, na manipuláciu s materiálmi proti bodnutiu, porezaniu, vyšmyknutiu, vibráciám
						dodržiavať primeraný odpočinok, bezpečnostné prestávky
						správne uchopiť a držať pílu
						dbať na správnu a stabilnú pracovnú polohu
						vybaviť píly krytom pohybujúcich sa častí (okrem činnej časti reťaze), silent blokmi, zachytávačom roztrhnutej pílovej reťaze, bezpečnostnou brzdou reťaze, tlmičom výfuku, spojkou automatického vypínania chodu reťaze, technickou dokumentáciou, náradím na údržbu a ochranným puzdrom rezacej časti pre prepravu
	odrezaný, padajúci materiál		2	1	2	zaistiť materiály a predmety proti pádu z výšky

Motorová píla pre priečne rezanie		* pád odrezaného materiálu z výšky (zo strechy a podobne);				zaistiť priestor pod miestami práce (ohradením, vylúčením prevádzky, popr. strážením)
		Údržba zelene / Údržba zelene, odstraňovanie krovín				
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	jedovatý účinok rastlín	* kontakt zamestnanca s jedovatými rastlinami vyskytujúcimi sa plošne alebo na mieste v súvislých porastoch; * nevoľnosť a kožné ochorenie pri práci v priestoroch výskytu jedovatých rastlín, pri ich kosení a pod.;	1	2	4	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie dodržiavať osobnú hygienu
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	nepriaznivé účinky bodnutia, štipnutia hmyzom	* bodnutie, pichnutie, štipnutie bodavým jedovatým hmyzom (osy, sršne), akútne nebezpečie šoku ako reakcia na včelí jed, nebezpečie je zvýraznené spolupôsobením fyzickej námahy, únavy a poveternostných vplyvov;	3	1	3	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie vedúci musí vedieť či sú jeho zamestnanci alergický na bodnutie hmyzom zabezpečiť na pracovisku k dispozícii prostriedky na dezinfekciu vpichu a liečivá zabraňujúce šoku pri pobodaní, tieto používať podľa návodu
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	nepriaznivé účinky poveternostných vplyvov	* prechladnutie organizmu, v dôsledku súčasného pôsobenia vlhka a chladu;	3	1	3	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie zaistiť možnosti ohriatia a odpočinku zamestnanca
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	neupravený, nerovný terén	* pokĺznutie, zakopnutie, pád zamestnanca na neupravenom teréne; * pád osôb v teréne pri prenášaní náradia a pohybe osôb;	3	1	3	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie voliť optimálne miesto pre uloženie materiálu tak, aby sa pokiaľ možno obmedzila chôdza a prenášanie materiálu (využívať mechanizáciu pre dopravu materiálu na miesto spotreby a použitia) dbať na zvýšenú opatrnosť pri pohybe v teréne
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	ostré časti kosáka	* porezanie, hlboké sečné rany prstov a ruky pri práci s kosákom (pri pretrhnutí tepny aj vykrvácanie);	2	1	2	vylúčiť prítomnosť iných osôb (súbežne pracujúcich zamestnancov) v dosahu kosáka pri kosení neopierať ruku o zem správne používať náradie - pri práci s kosákom zabrať kosákom len primerane veľké trsy trávy stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	ostré časti rastlín a drevín	* pichnutie, poškrabanie krovinami, hustým porastom; * pichnutie, poškrabanie biologickým rastlinným materiálom s ostrými ihlicami, tŕňmi a zašpicatenými zbytkami rastlín po kosení;	2	1	2	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	ostré hrany, hroty pracovného náradia	* porezanie, pichnutie pri práci, transporte, náradím a nástrojmi s ostrými hranami, hrotmi; * porezanie pri vyžínaní a výseku burinných drevín kosami a kosákmi;	2	2	7	vylúčiť prítomnosť iných osôb (súbežne pracujúcich zamestnancov) v dosahu kosy / kosáka ostriť náradie k tomu určenou brúskou vykonať ochranu ostria náradia pri jeho prenášaní, prevážaní a ukladaní

						dbať na pozornosť pri práci, zvoliť bezpečný pracovný postup, používať vhodné náradie a pomôcky
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	prenos infekčných ochorení	* nákaza prenosná na človeka, hlavne nákazy prenosné hmyzom (kliešte, bodavý hmyz), infekčný zápal mozgu a lymfatická borelióza;	2	2	7	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						vykonávať prehliadku tela a v prípade potreby neodkladne vytiahnuť hmyz správnym spôsobom
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	účinky chemických prípravkov	* pôsobenie chemických prípravkov vyvolávajúcich nežiadúce reakcie osôb pri kontakte s nimi (kožné ochorenia, poruchy tráviaceho ústrojenstva, výrazne obťažujúce účinky);	2	2	7	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						ošetrovať aj drobné poranenia
						dodržiavať spôsob zaobchádzania a ochrany proti účinkom nebezpečných látok pri aplikácii hnojív a prostriedkov na ochranu kultúr podľa pokynov výrobcu a karty bezpečnostných údajov
						dodržiavať zásady osobnej hygieny
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	účinky kinetickej energie	* zranenie úderom a pádom náradia (motyky, krompáča, kladiva, palice), pôsobiacou kinetickou energiou; * uvoľnenie časti pracovného náradia;	3	1	3	kontrolovať súdržnosť náradia pred a počas práce
						vylúčiť prítomnosť osôb v priestore ohrozenom ručnou prácou s motykou
						dodržiavať správne postavenie pri práci a dodržiavať bezpečnú vzdialenosť medzi zamestnancami
						správne používať náradia
Údržba zelene, odstraňovanie krovín	účinky slnečného žiarenia	* expozícia slnečným žiarením, úpal, kožné ochorenie na miestach vystavených slnečnému žiareniu; * prehriatie, dehydratácia, súčasný účinok vysokých teplôt a fyzická námaha (zaťaženie);	2	1	2	zabezpečiť ochranu tela pred priamym slnečným žiarením (nepracovať s obnaženým telom, neopaľovať sa hlavne v obedňajších hodinách), používať ochranné krémy, slnečné okuliare
						dodržiavať bezpečnostné prestávky pri práci
						stanoviť a dodržiavať pitný režim
		Uzavreté šachtové priestory				
Uzavreté šachtové priestory	hmotnosť poklopu	* prirazenie, priškripnutie, pomliaždenie prstov pri manipulácii s poklopom; * vykĺznutie poklopu z ruky;	1	2	4	používať vhodné pracovné prostriedky (nástroje a pomôcky) pri vyberaní (otváraní) a ukladaní (zatváraní) poklopov a uzáverov šachiet
Uzavreté šachtové priestory	horľavé vlastnosti látok, iniciácia výbušnej atmosféry	* samovznietenie, vznietenie, požiar, výbuch v uzavretom priestore;	1	3	6	vylúčiť zdroj iniciácie, používať svietidlá v nevýbušnom prevedení (podľa prehlásenia o zhode)
						pre vstupom vyvetrať
						trvale monitorovať prítomnosť horľavých plynov a pár počas prítomnosti zamestnanca v uzavretom priestore
						zaistiť výber vhodných monitorovacích zariadení (prístrojov na detekciu horľavých plynov a pár), zaistiť pravidelnú kalibráciu týchto priestorov podľa platných predpisov

Uzavreté šachtové priestory	nevhodný stav ovzdušia, nedostatok kyslíka	* udusenie nedostatkom kyslíka (toto ohrozenie je zvýšené nemožnosťou odhaliť ohrozené ovzdušie ľudskými zmyslami - nedostatok senzorického varovania); * chemické alebo biochemické reakcie, pri ktorých sa spotrebúva kyslík a kedy môže dôjsť k vývinu nedýchateľných plynov (oxid uhličitý, metán a pod.);	1	3	6	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						stanoviť a oboznámiť zamestnancov s bezpečnými pracovnými postupmi a zabezpečiť ich dodržiavanie
						sledovať a koordinovať činnosť vnútri priestoru, zabezpečiť trvalý dozor
						zaistiť dostatočný počet odborne a zdravotne spôsobilých zamestnancov
						vylúčiť vstup osamoteného zamestnanca do uzavretého priestoru
						podľa potreby zaistiť výmenu vzduchu, dostatočný prívod vzduchu
						zaistiť dorozumievanie, účinnú komunikáciu
						vydať a dodržiavať zákaz vstupovať osobám do uzavretého šachtového priestoru pokiaľ výskyt zdraviu škodlivých a výbušných látok presahuje prípustnú koncentráciu
						overiť stav ovzdušia v uzavretom priestore pred vstupom zamestnanca do tohto priestoru
Uzavreté šachtové priestory	nevyhovujúci stav zdroja osvetlenia	* znížená viditeľnosť, nedostatočné osvetlenie, tma; * stres, strach z tmy a šera;	2	1	2	zaistiť vstupy do uzavretých šachtových priestorov proti prístupu nepovolaných osôb
						vylúčiť vstup osamoteného zamestnanca do uzavretého priestoru
						zaistiť adekvátnu viditeľnosť pre bezpečné vykonávanie pracovných činností, vrátane chôdze
Uzavreté šachtové priestory	nezaistený, voľne prístupný otvor	* pád osoby do šachtového priestoru; * pád osôb do nezaisteného, voľne prístupného otvoru;	1	3	6	po ukončení práce uviesť poklopy, kryty a i. do pôvodného stavu
						vykonať kontrolu zariadenia umožňujúceho vstup a vytiahnutie osoby do/z priestoru (rebríky a pod.)
						zaistiť bezpečný výstup a zostup do uzavretého priestoru bezpečnými horizontálnymi komunikačnými prostriedkami (pevnými stúpadlovými rebríkmi, prenosnými rebríkmi a pod.)
						pri prácach v otvorených šachtových priestoroch zaisťovať bezpečnosť okolitej prevádzky (napr. ochranným zábradlím proti pádu osôb, výstražnými značkami, v noci a za zníženej viditeľnosti výstražným osvetlením)
Uzavreté šachtové priestory	toxické vlastnosti látok	* otrava toxickými látkami pri zvýšení ich koncentrácie; * nadýchanie (inhalácia) škodlivých zložiek chemických látok, výparov (narkotický efekt niektorých látok sa môže prejaviť už pri koncentráciách podstatne nižších, ako sú	1	3	6	vybaviť zamestnanca vhodnými OOPP a zabezpečiť ich správne používanie
						vylúčiť vstup osamoteného zamestnanca do uzavretého priestoru

		koncentrácie nebezpečné z hľadiska požiaru alebo výbuchu); * kontaminácia ovzdušia nebezpečnými látkami (plynmi, parami, prachmi);				podľa potreby zaistiť výmenu vzduchu, dostatočný prívod vzduchu
						zaistiť práce dostatočným počtom zamestnancov s ohľadom na miestne podmienky a závažnosť ohrozenia
						stanoviť spôsob dorozumievania a komunikácie
						vylúčiť vstup do uzavretých priestorov pokiaľ výskyt zdraviu škodlivých a výbušných látok presahuje prípustné koncentrácie
						identifikovať toxické látky (plyny, pary) vhodnými detekčnými prístrojmi pred vstupom do uzavretého šachtového priestoru
Uzavreté šachtové priestory	znížené priestory, nefyziologické pracovné polohy	* narazenie hlavy pri zníženej podchodnej výške priestoru; * narazenie, odretie pri prácach v neprirodzených polohách (v pokľaku, predklone a i.);	2	2	7	označiť zdroje nebezpečenstva (napr.: znížená podchodná výška, vystupujúce prvky do obslužných uličiek/priestorov)
						vylúčiť vstup osamoteného zamestnanca do uzavretého priestoru
		Výťahy - dozorca				
Výťahy - dozorca	nefunkčné núdzové osvetlenie	* navodenie núdzového stavu osôb pri výpadku el. prúdu a následnom zastavení klietky výťahu;	2	1	2	zaistiť funkčné núdzové osvetlenie klietky výťahu umožňujúce ľahké vyhľadanie a použitie núdzovej signalizácie alebo dorozumievacieho zariadenia
Výťahy - dozorca	nefunkčné ovládacie prvky	* nezastavenie chodu výťahu pri vydanom pokyne na zastavenie;	2	1	2	zabezpečiť časové obmedzenie chodu pohonu
						vykonať rekonštrukciu el. zariadenia pre vylúčenie stavu, kedy pri jednej poruche môže nastať nebezpečný/núdzový stav
Výťahy - dozorca	neodborná obsluha výťahu	* vytvorenie schodu medzi úrovňou nástupišťa a podlahou klietky s možnosťou zakopnutia, sťaženia nástupu a výstupu osôb;	1	1	1	prevádzať údržby, zriadenie, odborných prehliadok a skúšok
						zaistiť a nastaviť presné zastavenia s ohľadom na predĺženie a preklz nosných lán
Výťahy - dozorca	nevhodný stav podlahy	* pokĺznutie osoby na podlahe v klietke;	2	1	2	zaistiť vhodnú protišmykovú úpravu podlahy v klietke
Výťahy - dozorca	nezaistený priestor šachty	* prepad, vsunutie končatín osoby do priestoru šachty;	1	3	6	dodržať maximálnu voľnosť medzery medzi klietkou a stenami šachty alebo úrovňou podlahy klietky a úrovňou nástupišťa, pokiaľ zastaví klietka nad nástupišťom (vodorovná vzdialenosť medzi vnútorným povrchom steny šachty a prahom alebo rámom klietkových dverí alebo závesnou hranou klietkových posuvných dverí nesmie byť väčšia ako stanovená hodnota)
Výťahy - dozorca	pohyb výťahovej klietky	* zachytenie osoby pohybom výťahovej klietky v strižných miestach;	1	3	6	vykonať rekonštrukciu, modernizáciu nevyhovujúceho výťahu
						ohradiť priestor výťahovej šachty, zabraňujúci prístupu osôb do nebezpečnej blízkosti prechádzajúcej kabíny a proti závažia

						zamedziť prístup osobám do priestoru, v ktorom sa pohybuje klietka (zamedzenie sa vykonáva ohradením priestoru s pohybujúcou sa klietkou a proti závažím - a to zamurovaním, pletivom, sklenenými tabuľami)
Výťahy - dozorca	polámané, poškodené tlačidlá	* problematické ovládanie výťahu z klietky vypálenými, zlámanými a inak poškodenými tlačidlami;	2	1	2	zaistiť dôslednú kontrolu výťahu dozorcom
						zabezpečiť svetelnú signalizáciu (popr. iné oznamovače) oznamujúca informácie týkajúce sa prevádzky výťahu
Výťahy - dozorca	poškodené, nezaistené šachtové dvere	* ohrozenie osôb šachtovými dverami; * zlá funkcia zatvárania a otvárania dvier, možná jazda pri otvorených dverách, možnosť otvorenia šachtových dverí bez prítomnosti klietky;	3	1	3	zaistiť včasné odstránenie zistených a oznámených porúch
						zabezpečiť mechanické, elektrické zariadenia
						zaistiť včasnú opravu, výmenu opotrebovaných vačiek dvier u nákladných výťahov
Výťahy - dozorca	pretaženie, poškodené nosné laná	* pád klietky pri pretrhnutí nosných orgánov (lán);	1	3	6	zabezpečiť zachytávače mechanicky zaisťujúce klietku
						vykonávať prevádzkové a odborné prehliadky
Výťahy - dozorca	voľne prístupné ističe	* znemožnenie ovládania výťahu z klietky, navodenie núdzového stavu;	2	2	7	zaistiť dostatočnú intenzitu osvetlenia klietky
						neumiestňovať ističe el. osvetlenia v rozvodnej skrini na chodbe tak, aby boli voľne prístupné
						vylúčiť, aby osvetlenie klietky bolo možné vypnúť aj za jazdy neoprávnenou osobou alebo omylom
Výťahy - dozorca	voľné, nezaistené okraje šachty	* prepadnutie dopravovanej osoby do šachty pri zastavení klietky v hornej časti otváracieho pásma a otvorenie šachtových dverí pri vyslobodzovaní z klietky;	1	2	4	zaistiť zodpovedajúcu ochrannú prahovú dosku

Popis miery rizika pre bodovú metódu:

P - Pravdepodobnosť výskytu udalosti

Hodnota	Charakteristika
1	veľmi nízka - vznik javu je takmer vylúčený - takmer nemožné ohrozenie
2	nízka - vznik javu je málo pravdepodobný, alebo možný - veľmi zriedkavé ohrozenie
3	stredná - jav vznikne niekedy počas životnosti zariadenia, príp. činnosti - zriedkavé ohrozenie
4	vysoká - jav vznikne niekoľkokrát počas životnosti zariadenia, príp. činnosti - časové ohrozenie
5	veľmi vysoká - jav vznikne veľmi často - nepretržité ohrozenie

D - Dôsledok vzniknutej udalosti

Hodnota	Charakteristika
1	zanedbateľný - menej ako ľahký úraz, zanedbateľná porucha systému
2	málo významný - ľahký úraz, začiatok choroby z povolania alebo menšie poškodenie systému, finančné straty
3	kritický - ťažký úraz, choroba z povolania alebo rozsiahle poškodenie systému, straty vo výrobe, veľké finančné straty
4	katastrofický - usmrtenie v dôsledku pracovného úrazu alebo úplné zničenie systému, nenahraditeľné straty

R - Výsledná miera rizika

Hodnota	Charakteristika
1 - 3	prijateľné - systém je bezpečný, bežné postupy
4 - 11	mierne - systém je bezpečný s podmienkou zaškolenia obsluhy, prehliadok a pod.
12 - 15	nežiadúce - systém je nebezpečný - uplatnenie ochranných opatrení
16 - 20	neprijateľné - systém je neprijateľný - okamžité uplatnenie ochranných opatrení, odstavenie systému

Matica číselného posúdenia rizika

Pravdepodobnosť/Dôsledok	1	2	3	4
1	1	4	6	12
2	2	7	11	13
3	3	10	15	17
4	5	12	16	19
5	8	14	18	20